

Betænkning afgivet af Sundheds- og Ældreudvalget den 26. marts 2019

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed

(Regulering af nåleakupunktur på brystkassen og forbud mod konstruktion af en kunstig hymen (jomfruhinde))

[af sundhedsministeren (Ellen Trane Nørby)]

1. Ændringsforslag

Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet 5 ændringsforslag til lovforslaget, herunder om deling af lovforslaget.

2. Indstillinger

Udvalget vil stemme for ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget.

Et *flertal* i udvalget (S, DF og RV) indstiller lovforslag A og B til *vedtagelse* med de under nr. 2, 3 og 5 stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod ændringsforslag nr. 4.

Et *mindretal* i udvalget (V, LA og KF) indstiller lovforslag A og B til *vedtagelse* med de under nr. 3 og 5 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod ændringsforslag nr. 2 og 4.

Et *andet mindretal* i udvalget (EL, ALT og SF) indstiller lovforslag A og B til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Inuit Ataqatigiit, Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurinn havde ved betænkningssagens afgivelse ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Enhedslisten

Enhedslistens medlemmer af udvalget er helt enige i, at myten om en jomfruhinde er dybt skadelig og kan få store konsekvenser for unge kvinder. Det er helt afgørende at styrke informations- og oplysningsindsatsen og at sikre

hjælp og støtte til de kvinder og familier, der måtte være underlagt denne myte.

Derfor har EL først og fremmest arbejdet for at styrke informations- og oplysningsindsatsen og i den forbindelse fremsat et ændringsforslag, der ville pålægge klinikker, der måtte tilbyde konstruktion af kunstig hymen, en skærpet oplysnings- og informationspligt, ud over det krav om informeret samtykke, der allerede gælder for personer ansat i sundhedsvæsenet. Erfaringer viser, at information og oplysning netop afholder langt de fleste kvinder, der måtte overveje indgrebet, fra at få det foretaget. Desværre har det ikke været muligt at samle flertal bag dette ændringsforslag.

Socialistisk Folkeparti

Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget deler forslagens intentioner om ved forbud mod konstruktion af kunstig hymen at signalere, at det er en myte, at der skulle eksistere en jomfruhinde. SF mener imidlertid, at forslaget alene er symptombehandling af de bagvedliggende årsager til, at kvinder efterspørger rekonstruktion af hymen. SF vil derfor arbejde for oplysningskampagner m.v., som er målrettet miljøer, hvor myten om jomfruhinden har forårsaget, at frygtomme kvinder i hemmelighed har søgt hjælp til rekonstruktion af hymen. SF vil samtidig arbejde for at højne sikkerheden for kvinder, som lever i miljøer, hvor myten om jomfruhinden fortsat håndhæves.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *flertal* (det øvrige udvalg):

a

Ændringsforslag om deling af lovforslaget

1) Lovforslaget deles i to lovforslag med følgende titler og indhold:

A. »Forslag til lov om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed (Regulering af nåleakupunktur på brystkassen)« omfattende § 1, nr. 2-4, og §§ 2 og 3.

B. »Forslag til lov om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed (Forbud mod konstruktion af en kunstig hymen (jomfruhinde)« omfattende § 1, nr. 1 og 4, § 2, stk. 1, og § 3.
[Forslag om deling af lovforslaget]

b

Ændringsforslag til det under A nævnte forslag

Til § 1

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *flertal* (S, DF, ALT, SF og RV):

2) I den under nr. 3 foreslåede § 74 a, stk. 3, indsættes som 2. pkt.:

»Ikke autoriserede sundhedspersoner, der har gennemført det kursus, der er nævnt i stk. 2, nr. 3, skal tillige have gennemført en sundhedsmæssig uddannelse på sammenlagt minimum 660 undervisningstimer, hvoraf 250 timer skal omfatte akupunktur, for at kunne udøve nåleakupunktur på brystkassen.«

[Indførelse af et uddannelseskra v inden for akupunktur som betingelse for at udøve nåleakupunktur på brystkassen for personer uden en sundhedsfaglig autorisation]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *flertal* (det øvrige udvalg):

3) Nr. 4 affattes således:

»4. Efter § 79 indsættes:

»§ 79 a. Den, der i strid med § 74 a, stk. 2, udfører nåleakupunktur på brystkassen, straffes med bøde.«
[Konsekvensændring af ændringsforslag nr. 1]

c

Ændringsforslag til det under B nævnte forslag

Til § 1

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (ALT og SF):

4) Efter afsnit III indsættes:

»Afsnit III a

Skærpet oplysningspligt for enhver, der tilbyder konstruktion af en kunstig hymen

Kapitel 25 a

§ 72 a. Enhver, der tilbyder konstruktion af en kunstig hymen for skedeindgangen, har en skærpet oplysningspligt om h ymens anatomi og mulige konsekvenser af indgrebet.«
[Indførelse af en skærpet oplysningspligt for enhver, der tilbyder konstruktion af en kunstig hymen]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *flertal* (det øvrige udvalg):

5) Nr. 4 affattes således:

»4. Efter § 79 indsættes:

»§ 79 a. Den, der i strid med § 72 a konstruerer en kunstig hymen for skedeindgangen, straffes med bøde.«
[Konsekvensændring af ændringsforslag nr. 1]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1, 3 og 5

Det foreslås, at lovforslaget opdeles i to lovforslag, således at et lovforslag omfatter regler om regulering af nåleakupunktur på brystkassen og et lovforslag omfatter regler om forbud mod konstruktion af en kunstig hymen (jomfruhinde).

Efter en opdeling af lovforslaget som foreslået vil det ene lovforslag have titlen »Forslag til lov om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed (Regulering af nåleakupunktur på brystkassen)« og omfatte § 1, indledningen, nr. 2 og 3 og nr. 4 vedrørende § 79 a, stk. 2, og §§ 2 og 3 i det oprindelige lovforslag. Der er tale om de dele af lovforslaget, der omhandler regulering af nåleakupunktur på brystkassen.

Det andet lovforslag vil have titlen »Forslag til lov om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed (Forbud mod konstruktion af en kunstig hymen (jomfruhinde)« og omfatte § 1, indledningen, nr. 1 og nr. 4 vedrørende § 79 a, stk. 1, § 2, stk. 1, og § 3 i det oprindelige lovforslag. Der er tale om de dele af lovforslaget, der omhandler forbud mod konstruktion af en kunstig hymen (jomfruhinde).

Til nr. 2

Efter § 74, stk. 3, i lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed (autorisationsloven) er nåleakupunktur undtaget fra lægernes forbeholdte virksomhedsområde i stk. 2. Bestemmelsen blev indført ved lov nr. 451 af 22. maj 2006. Nåleakupunktur var hidtil blevet kategoriseret som et operativt indgreb, hvilket indebar, at alene læger og tandlæger og disses medhjælp lovligt kunne udføre akupunkturbehandling.

Baggrunden for, at nåleakupunktur blev undtaget fra § 74, stk. 2, og herefter kunne foretages af alle, det vil sige personer med og uden autorisation, var, at Sundhedsstyrelsen i et notat af 3. januar 2000 om retlige og sundhedsfaglige

ge problemstillinger i forbindelse med ikkelægeuddannedes brug af nåleakupunktur i behandlingsøjemed havde tilkendegivet, at det burde overvejes at lempe adgangen til at udføre akupunktur.

Med ændringsforslaget indføres der et krav om, at sundhedspersoner uden en sundhedsfaglig autorisation, der ønsker at udøve nåleakupunktur på brystkassen, ud over at have gennemført kurset i at forebygge, erkende og håndtere skader på lungerne efter akupunktur på brystkassen tillige skal have gennemført et kursus, der svarer til de krav, der stilles til registrerede alternative behandlere.

Ændringsforslaget medfører, at denne persongruppe tillige vil skulle have gennemført en sundhedsmæssig uddannelse på minimum 660 undervisningstimer. Uddannelsen vil skulle omfatte minimum 250 undervisningstimer i det primære fagområde, i dette tilfælde akupunktur.

Til nr. 4

Efter det foreslåede afsnit III a, kapitel 25 a og § 72 a er det ikke tilladt at konstruere en kunstig hymen for skedeindgangen.

Det foreslås, at det foreslåede afsnit III a, kapitel 25 a og § 72 a ændres således, at der i stedet indføres en skærpet oplysningspligt for enhver, der tilbyder konstruktion af en kunstig hymen for skedeindgangen.

Forslaget indebærer, at enhver, der tilbyder konstruktion af kunstig hymen, pålægges en skærpet oplysningspligt. Det vil sige, at eksempelvis sygehuse og klinikker, der tilbyder konstruktion af en kunstig hymen, skal give brugerne fagligt korrekt oplysning om hymens anatomi og om alle de mulige konsekvenser af indgrebet, herunder at indgrebet ikke er garanti for blødning.

Der skal bl.a. oplyses om, at hymen består af fleksible slimhindefolder og ser forskellig ud fra kvinde til kvinde, at idéen om hymen som en intakt hinde, der dækker skedeindgangen og springer ved første samleje, er en myte, at hymen for mange kvinder hverken vil bryde eller bløde ved første samleje, at indgrebet ikke er garanti for, at kvinden bløder, første gang hun har samleje efter indgrebet, at det ikke ved en undersøgelse kan ses, om kvinden har haft et samleje, og at indgrebet kan medføre komplikationer i form af blødning, infektion og smertefuld ardannelse m.m.

Den skærpede oplysningspligt indebærer, at enhver, der tilbyder konstruktion af kunstig hymen, både på deres hjemmesider, ved den første kontakt med den pågældende kvinde og lige forud for indgrebet, skal oplyse kvinden om bl.a. ovennævnte forhold.

Oplysningspligten vil gælde for enhver, herunder offentlige og private sygehuse og klinikker.

Hvis ændringsforslaget vedtages, vil forslagsstillerne stille konsekvensændringsforslag til titlen og til strafbestemmelser.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 24. januar 2019 og var til 1. behandling den 8. februar 2019. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Sundheds- og Ældreudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og sundhedsministeren sendte den 6. november 2018 dette udkast til udvalget, jf. Sundheds- og Ældreudvalget, alm. del – bilag 70. Den 24. januar 2019 sendte sundhedsministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 10 bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 5 skriftlige henvendelser om lovforslaget.

Deputationer

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 1 deputation, der mundtligt har redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 23 spørgsmål til sundhedsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Liselott Blixt (DF) fmd. Karin Nødgaard (DF) Karina Adsbøl (DF) Susanne Eilersen (DF) Jeppe Jakobsen (DF)

Jan Erik Messmann (DF) Jane Heitmann (V) Hans Christian Schmidt (V) Hans Andersen (V) Martin Geertsen (V)

Thomas Danielsen (V) Jacob Jensen (V) Laura Lindahl (LA) May-Britt Katstrup (LA) Mette Abildgaard (KF)

Astrid Krag (S) Flemming Møller Mortensen (S) Malte Larsen (S) Julie Skovsby (S) nfm. Karin Gaardsted (S)

Lea Wermelin (S) Yildiz Akdogan (S) Peder Hvelplund (EL) Finn Sørensen (EL) Pernille Schnoor (ALT) Torsten Gejl (ALT)

Lotte Rod (RV) Kirsten Normann Andersen (SF) Trine Torp (SF)

Inuit Ataqatigiit, Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Nunatta Qitornai (NQ)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Tjóðveldi (T)	1
Alternativet (ALT)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Radikale Venstre (RV)	8		